

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 989/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen turpeentuotannon alasajosta johtuvan turvesoiden uudelleenmetsityksen kustannusten maksajasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Minna Reijosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 989/2020 vp:

Kuka maksaa turpeentuotannon alasajosta johtuvan turvesoiden uudelleenmetsityksen kustannukset?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Viimeisimpien selvitysten (AFRY 2020) mukaan ympäristöluparekisterissä oli vuonna 2019 aktiivista turvetuotantoalaa yhteensä noin 52 000 hehtaaria ja Bioenergia ry:n vuoden 2020 jäsenkyselyn perusteella varsinainen aktiivisessa turvetuotannossa oleva ala vuonna 2019 oli 48 000 ha. Vastaavasti jäsenkyselyn mukaan turvetuotannossa olevan alan arvioidaan supistuvan lineaarisesti hiukan alle 20 000 hehtaariin vuoteen 2030 mennessä. Jos tarkastellaan alueita, joilla turvetuotanto on jo päättynyt, on arvioitu, että parhaillaan uutta maankäyttöä odottavien suonpohjien pinta-ala on noin 9 300 ha.

Turpeen käytöstä tehdyt hallitusohjelman linjaukset voivat osaltaan vaikuttaa siihen, millaisella aikataululla ja millaisia alueita siirtyy turvetuotannosta muuhun maankäyttöön. Edellä kuvattujen lukujen valossa seuraavan kymmenen vuoden aikana jatkokäyttöä koskevia päätöksiä tulisi tehdä tekemään karkeasti arvioituna yhteensä noin 30 000 -40 000 hehtaarin alalla, missä on mukana jo parhaillaan uutta maankäyttöä odottavien suonpohjien pinta-ala.

Suonpohjien jatkokäyttömuoto vaikuttaa osaltaan maankäyttösektorin päästöihin sekä Suomen ilmastotavoitteen saavuttamiseen. Parhaillaan maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin ollaan sisällyttämässä hankekokonaisuutta, jossa tarkastellaan käytöstä poistuneiden turvetuotantoalueiden erilaisia jatkokäyttövaihtoehtoja. Suonpohjan ominaisuudet tai alueen infrastruktuuri määrittävät osaltaan, miten suonpohjia voidaan hyödyntää turvetuotannon päätyttyä. Jatkokäyttöä suunniteltaessa tulee kustannusten lisäksi ottaa huomioon eri jatkokäyttömuotojen ilmasto-, vesistö- ja monimuotoisuusvaikutukset.

Jos tarkastellaan entisten turvetuotantoalueiden jatkokäyttöä tilastojen valossa, viime vuosina turvetuotantoalueista noin 75 prosenttia on metsitetty, 20 prosenttia on otettu peltoviljelyyn ja 5 prosenttia kosteikoiksi. Myös muita suonpohjien jatkokäytön mahdollisuuksia on, ja näitä tulee tarkastella tulevaisuudessa. Esimerkkejä muista jatkokäyttömuodoista ovat esim. hieskoivun tai pajun lyhytkiertokasvatus, rahkasammalen tuotanto, vettäminen kosteikoksi tai lintujärveksi tai

alueiden käyttö aurinko- tai tuulivoimaloiden sijoituspaikkana. Myös marjojen tai kihokin kasvatusta suonpohjilla on mahdollista, vaikka onkin varsin vähäistä vielä toistaiseksi. Koska energiaturpeen noston väheneminen vaikuttaa oleellisesti myös kasvu- ja kuiviketurpeen nostomahdollisuuksiin, tulee jatkossa selvittää myös edellytyksiä hyödyntää suonpohjia kasvu- ja kuiviketurvetta korvaavien biomassojen tuottamiseen.

Metsittäminen on tähän asti ollut tyypillisin jatkokäyttömuoto, mutta kuten edellä on todettu, on turvetuotannosta vapautuneilla alueilla myös muita jatkokäyttövaihtoehtoja. Turvetuotantoalueille, joilla turpeen nostaminen on jäänyt kesken eli alueelle jää paksu jäännösturve, on alueen metsittäminen vaikeampaa kuin jos alueen jossa turpeennosto on saatettu loppuun asti.

Turvetuotantoalueiden metsittämiseen ei ole käytössä kaikkia maanomistajia koskevaa metsitystukea. Yksityisomistuksessa olevien entisten turvetuotantoalueiden metsittämistä tuetaan vuoden 2021 alusta voimaan astuneella metsitystuella, joka pohjautuu metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annettuun lakiin. Entisen turvetuotantoalueen metsitykseen myönnetään metsitystavasta riippuen tukea joko 1000 euroa hehtaarille tai 1500 euroa hehtaarille, minkä lisäksi maksetaan metsitetylle alalle hoitopalkkiota yhteensä 900 euroa hehtaarille. Kyseessä on uusi tukijärjestelmä, ja tukien haku avautuu maaliskuussa. Edellä kuvattua metsitystukea myönnetään ainoastaan yksityisomistuksessa olevien, käytöstä poistuneiden turvetuotantoalueiden metsitykseen.

Turvesoiden uudelleenmetsityksen tarpeen ja metsitettäväksi arvioitavien pinta-alojen potentiaalin lähempää tarkastelua jatketaan lähikuukausina osana turvetyöryhmän työtä.

Helsingissä 21.1.2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä